

J. Nowaszczuk

Miejsca wspólne łacińskich epitafiów epoki renesansu.

Spis treści:

Wstęp...7

Rozdział 1

Enkomium dla zmarłych

1.1. Laudacje nurtu rzymskiego...29

1.1.1. Szlachetne pochodzenie (*clara de gente procedit*)...29

1.1.2. Obrońca ojczyzny i religii (*patriae religionisque defensor*)...44

1.1.3. Biegły i wynalazca (*Manu doctus qui primus*)...53

1.1.4. Wielki i dobry człowiek (*homo Magnus benignusque*)...56

1.2. Zalety osobiste...61

1.2.1. Talent (*ingenium*)...62

1.2.2. Umiejętności krasomówcze (*eloquentia*)...67

1.2.3. Obyczaje i cnota (*mores et virtus*)...74

1.3. Sposoby potęgowania wrażenia artystycznego...82

1.3.1. Porównania i metafory...82

1.3.2. Nagromadzenia...95

1.3.3. Hiperbole...100

Rozdział 2

Komploracja

1.1. Człowiek i świat...104

1.1.1. „Życie jest krótkie” (*vitae brevis hora*)...105

1.1.2. „Zginał kwiat” (*flos cadit*)...114

1.1.3. „Zasługiwał na dłuższe życie” (*longius dignus vivere*)...120

1.1.4. „Nieszczęsne życie” (*misera vita*)...123

1.1.5. „Jesteśmy prochem i cieniem” (*pulvis et umbra sumus*)...124

1.1.6. „Nadzieja życia jest złudna” (*spes vitae fallax*)...126

1.1.7. „Wszystko zmierza do upadku” (*labentia cuncta*)...130

1.1.8. „Zdrajca świata” (*proditor mundus*)...135

1.2. Los...138

1.2.1. *Fortuna*...138

1.2.2. *Fatum*...141

1.3. Śmierć...144

1.3.1. Śmierć jako osoba (*mortis persona*)...144

1.3.2. Parki (*parcae*)...148

1.3.3. Wróżebne zapowiedzi (*omnia nuntia*)...151

1.3.4. „Umarł nie tak jak trzeba” (*mortuus non quo debuerat modo*)...153

1.3.5. „Martwe ciało, żer robactwa” (*corpus inane, vermibus esca*)...156

1.4. Grób...162

1.4.1. „Z daleka do ojczyzny” (*patria procul*)...162

1.4.2. „Wielki człowiek w lichej ziemi” (*conditur humili ingens humo*)...166

- 1.5. Żałob...168
- 1.6. Pożegnania...175
- 1.7. Smutna wieczność...178

Rozdział 3

Pocieszenie

- 1.1. Podsumowanie życia...184
 - 1.1.1. „Starzec, pełen lat” (*senex, annis satiatus*)...185
 - 1.1.2. „Zgodni żyliśmy z żoną” (*cum conigue concordēs viximus una*)...193
 - 1.1.3. „Bezsilna śmierć” (*mors haud ptuit*)...197
 - 1.1.4. „Nieprzemijająca sława” (*fama perennis*)...201
 - 1.1.5. „Pozostawił dzieci do siebie podobne” (*reliquit natos persimiles*)...211
 - 1.1.6. „Trwa tęsknota za nim” (*desiderium post se relinquens*)...217
- 1.2. Uwzniesienie śmierci...220
 - 1.2.1. „Dobra i piękna śmierć” (*mors bona et pulchra*)...220
 - 1.2.2. „Świadek i brama” (*testis et ianua*)...229
- 1.3. Ostateczne przeznaczenie...234
 - 1.3.1. „Ciało ziemi, duch pośród gwiazd” (*corpus habet tellus, spiritus astra*)...235
 - 1.3.2. „Niech kości spoczywają spokojnie” (*molliter sssa cubant*)...242
 - 1.3.3. „Błogosławiony grobowiec” (*lapis fortunatus*)...248
 - 1.3.4. „Trzeba szukać nowego życia” (*quaesita est vita nova*)...259
- Zakończenie...277
- Schematy...281
- Bibliografia...291
- Skróty nazw metrycznych...309
- Sigła pism źródłowych...311